

Els concerts del nou Govern valencià

OPINIÓ

LA RAÓ FONAMENTAL QUE HI HA AL DARRERE DE LA DEFENSA DEL MODEL CONCERTAT ÉS MOLT SENZILLA: LA JUSTIFICACIÓ DE LA SEGREGACIÓ SOCIAL I ECONÒMICA EN BENEFICI DE LES CLASSES MITJANES I ALTES... PERÒ PAGADA PER TOTS

Amb l'imminent començament del curs escolar, el nou Govern valencià passa a ser responsable de l'educació de les xiquetes i xiquets valencians. Com és evident, del que passe en aquests primers mesos en tindrà una responsabilitat limitada o, com a mínim, matisada pel fet que les directrius essencials estaven fixades des de fa temps i responen a orientacions de fons i estructurals. Però, justament per aquesta mateixa raó, és ja essencial que el nou Govern valencià comence a definir amb claredat les seues orientacions, també, de fons i estructurals.

En aquest sentit, res hi ha més important a mitjan i llarg termini per el futur de l'educació pública en igualtat i de qualitat per a tots que resoldre, d'una vegada, la qüestió dels concerts que, com una malaltia terminal, rosega des de dins el cos del nostre sistema educatiu. L'avaluació de la situació i dels efectes que produeixen els concerts, a hores d'ara, no cal ni fer-la. Tothom n'és conscient i resulta complicat trobar un clam més unànim i un convenciment més profund en tots els membres de la comunitat educativa que han de treballar en el que queda del sistema públic: cada xiquet més a un concertat, cada nou concert, cada escola que passa a la "xarxa pública" en aquesta condició... és un clau més en el taüt d'un model d'educació pública de qualitat per a tots homologable al dels països europeus que volem imitar.

Aquesta monumental desfeta social es va justificar inicialment per raons de necessitat (calien, ens deien, unitats privades "concertades" amb la xarxa pública per aconseguir que el servei públic poguera donar l'abast si volia garantir el dret a l'escolarització de tots els xiquets) però fa anys que és evident que la raó dels concerts no és aquesta, com ho de-

ANDRÉS
BOIX PALOP
@Andres_Boix

mostra el fet que es concerten centres mentre es tanquen unitats a l'escola pública. Ara s'usa més, en canvi, l'argument econòmic, que fa abstracció de totes les "trampetes" que fan els concertats (tan escandaloses que fins i tot la intervenció de la Generalitat valenciana ha començat a alçar la veu) o de la quantitat de coses que els paga la xarxa pública i no computen en els costos del centre concertat (com determinats serveis d'atenció a xiquets amb necessitats especials). Un argument que cau pel seu propi pes si comparem el que gastem (i els resultats) a la xarxa valenciana, amb tots els seus concerts, o el que gasta un model com l'alemany per càpita cada any,

sense concerts. Una bona xarxa pública completa i ben gestionada serà sempre més barata que pagar intermediaris que busquen fer negoci amb l'educació. Com passa, d'altra banda, també amb la sanitat. Res de nou en aquest sentit.

Però és que, més enllà d'aquests arguments, la raó fonamental que hi ha al darrere de la defensa del model concertat és molt més senzilla: la justificació de la segregació social i econòmica en benefici de les classes mitjanes i altes... però pagada per tots. Les nostres elits i, sobretot, les classes socials amb aspiracions de ser-ho, han descobert un sistema fantàstic que, amb les mil i una trampetes de rigor, els assegura poder portar els xiquets a unes escoles on no tenen risc de contacte amb determinats sectors de la societat. I, de retruc, van convertint els centres públics en els contenidors que treballen amb les capes de la població en situació socio-econòmica més dura, i que dificulten que la tasca en aquests centres pugua ser efectiva. El model és, senzillament, una vergonya. I no hi ha segregacions "bones" per ideologia o llengua que puguen ser defensades, des d'un sistema públic i una òptica progressista, enfront de les suposades segregacions que tota l'esquerra, també l'esquerra benpensant i "d'ordre", considera dolentes (per raons de sexe o religioses, per exemple).

Un país que funciona bé és un país on les seues escoles funcionen bé. A tots els barris de les ciutats, a tots els pobles del país. Una societat amb una escola com la que tenim al País Valencià, en canvi, el que està fent és abocar-se, de manera suïcida, a un model social segregat de tipus iberoamericà. Esperem que el nou Consell siga conscient de com d'important és aquesta qüestió. I com d'urgent.

Professor de Dret Administratiu a la Universitat de València